

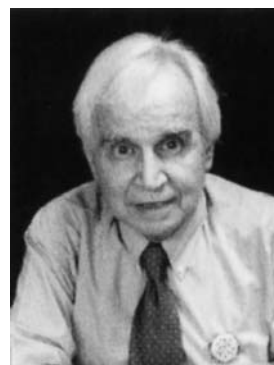
En record i homenatge a l'acadèmic i amic Aureli Bisbe

Joan Vila-Grau

Acadèmic de número. vilagrauj@telefonica.net

A final del mes d'abril de l'any 2002 se celebrà l'entrada d'Aureli Bisbe i Latorre, com acadèmic d'honor, en aquesta nostra Acadèmia. En aquella ocasió se'm demanà de donar-li la benvinguda en nom de la nostra corporació. Vaig fer-ho amb goig perquè Aureli Bisbe era un gran artista amb qui m'unia una bona amistat.

Precisament pels llargs anys d'amistat i llargs anys de compartir il·lusions, projectes i col·laboracions, atesa la nostra pertinença al grup de La Cantonada, m'és difícil d'ordenar tants records i de resumir en uns pocs mots la rica i polifacètica personalitat artística i humana de l'Aureli Bisbe. En el recordatori de l'Aureli hi figurava un curt text que em colpí, deia: "No podem parlar mai més amb ell, però no serà pas el silenci..."

No podem parlar mai més amb ell, però jo voldria que avui el sentís una vegada més mitjançant les paraules i idees que l'Aureli expressava en un article que escrigué l'any 1974, a les planes de la revista *Qüestions d'Art*, la publicació de la qual ell en fou un dels fundadors. L'article es titulava "L'orfebreria vista per un orfebre" d'aquest text n'extrauré uns paràgrafs que em semblen especialment significatius:

"L'orfebre es forma en el taller. La seva formació es completa seguint estudis artístics i coneixements de diferents tècniques en una escola d'arts i oficis. Aquest és breument l'aprenentatge d'un joier amb vocació.

En la lluita professional troba, però, moltes dificultats i poques oportunitats de realitzar les obres que voldria. Sovint el desacord entre el seu criteri i gust propi amb el de les grans firmes forma la necessitat de crear la pròpia galeria on podrà exposar les seves obres i, sense traves artístiques, desenvolupar la seva íntima personalitat.

D'aquesta manera es forma el joier dissenyador, de poca importància financera, però que representa el corrent principal del desenvolupament progressiu artístic del moment".

Amb aquests mots, Aureli Bisbe ens dibuixa el seu propi perfil humà i ens explica el seu desenvolupament personal, la seva història, ja que ell féu l'aprenentatge al taller del seu pare i l'any 1941 entrà a l'Escola Massana, l'"Escola d'arts i oficis" que ens esmentava en el seu article.

L'any 1952, juntament amb la Mariona Lluch, la seva esposa i fidel col·laboradora, artista sensible i creativa, l'Aureli s'establí pel seu compte per "desenvolupar la seva personalitat", esmentant un cop més les seves paraules. La seva sòlida formació tècnica, la seva evolució cap a una obra cada vegada més exigent, més lliure i creativa, així com el seu ferm arrelament al país, portaren a la seva eclòsió, coincidint l'any 1960 amb la creació del grup La Cantonada, aquest singular "punt de troba-

da” respectuós amb la personalitat de cadascun dels seus membres i enriquidor pel sincer, i de vegades, sentit crític incisiu de les contrastades opinions de tots ells.

Aureli Bisbe, home de caràcter dialogant, tolerant, culte i curiós, amb la seva llibertat d’esperit, independència personal i gran sensibilitat, fou fonamental en l’evolució i estructuració ideològica de La Cantonada. Considerem que la seva aportació a aquest grup i a totes aquelles entitats en què participà –molt especialment les del camp de la joieria catalana– rau sobretot en dues idees, les més essencials, les més bàsiques del pensament de l’Aureli; l’exigència del rigor tècnic i la llibertat creativa, idees que es mostren nítidament en el següent paràgraf del seu article:

“A vegades aquests artistes de gran força creadora, dominats per l’expressió plàstica, negligeixen la perfecció tècnica.

“El joier ha de tenir criteris amb la forma i el color. Les millors joies són les més creatives, les més personals, les d’inspiració més diversa i més absolutament lliures, ja que tractant-se d’una joia, la seva única funció és la de crear bellesa”.

La recerca de la perfecció tècnica, la riquesa i originalitat conceptual, el sentit de la bellesa, l’austeritat dels mitjans i encert del disseny, així com l’ús de matèries diferents dels metalls o gemmes considerats nobles o preciosos, són trets característics de l’obra “aureliana” i el fan notable capdavanter de la renovació de l’orfebreria catalana.

Són testimonis de la importància d’Aureli Bisbe en el camp d’aquesta renovació les nombroses mostres de reconeixement i guardons que l’artista rebé, ben merescudament, al llarg de la seva vida professional, com ho foren la Medalla al Mèrit Artístic de l’Ajuntament de Barcelona, el Diploma de Mestre Artesà atorgat per la Generalitat de Catalunya, la Medalla del Foment de les Arts Decoratives, l’homenatge que li reté el Gremi de Joiers, l’exposició retrospectiva que l’any 1992 li dedicà la galeria Hipòtesi, a més de les seves mostres a Nova York, París, Madrid, Estocolm, Coblenza, Tòquio, Frankfurt i Munic.

En la seva projecció pública no podem oblidar tampoc les seves actuacions com a vicepresident del FAD o com a membre del Consell de Disseny de la Generalitat de Catalunya.

Potser, emportat pels meus records, he donat una visió de l’Aureli massa personal i fragmentària, oblidant altres facetes de la seva gran i profunda humanitat; hauria de parlar també, dels seus estudis de violí al Conservatori del Liceu, ja que la música, la pintura, els llibres i l’art en general foren afeccions que marcaren el seu tarannà al llarg de tota la vida.

Voldria cloure el meu parlament, recordant els mots amb què vaig glossar l’obra i la persona d’Aureli Bisbe, el dia de la seva entrada a l’Acadèmia. En aquella ocasió deia i ara dic: “La singular personalitat d’Aureli, és fruit de la seva constant reflexió, de la seva actitud vital, plena de bonhomia, de respecte i comprensió envers els altres, i d’un sentit crític exigent endolcit per una subtil ironia”.

Amb aquestes ratlles voldria també homenatjar aquest home i artista que amb el seu amor a l’ofici aconseguí –tal com ell escrigué– “crear (amb la seva obra) l’embelliment i humanització de la vida”.

25 de gener del 2006